

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Matematika és Informatika
1.3 Intézet	Magyar Matematika és Informatika
1.4 Szakterület	Matematika
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Matematika

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Matematikai analízis 2 (Differenciálszámítás az R^n térben)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Finta Zoltán						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Finta Zoltán						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező- alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					11
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					16
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					7
Vizsgák					15
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	69				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> Matematikai analízis 1
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> Matematikai gondolkodás, modellezés, problémamegoldás

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő infrastruktúrával ellátott előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő infrastruktúrával ellátott szemináriumterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A képzés célja olyan elméleti és alkalmazott matematikai ismeretek átadása, melyek képessé teszik az egyetemi hallgatókat arra, hogy alapszintű matematikai ismereteiket műszaki, gazdasági, statisztikai és számítógépes területen alkalmazzák, továbbá hogy tanulmányaikat a képzés második ciklusában folytassák.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> A matematikai gondolkodás hasznosítása más műveltségterületeken, például a problémamegoldás, érvelés és kommunikáció szerepeltetésével.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Elméleti és alkalmazott matematikai ismeretek megszerzése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A Riemann-Stieltjes integrál, az improprius integrálok, az R^n euklidészi tér és a topológiai alapfogalmak, illetve a többváltozós függvények differenciálszámításának bemutatása.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1) Korlátos változású függvények	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[8; 154-162] [könyvészet;oldalak]
2) Riemann-Stieltjes integrálok (tulajdonságok, integrálási kritériumok)	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[8; 239-252]
3) Improprius integrálok	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[8; 263-274]
4) Az R^n euklidészi tér	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 9-19]
5) Topológiai alapfogalmak az R^n térben	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 19-28]
6) Kompakt halmazok az R^n térben. Metrikus terek. Normált terek	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 28-32], [9; 49-54], [9; 57-64]
7) Többváltozós függvények határértéke és folytonossága	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 85-91] [9; 91-99]
8) Többváltozós függvények differenciálszámítása (iránymenti deriváltak, parciális deriváltak, Fréchet differenciál)	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 99-110]
9) Többváltozós függvények differenciálszámítása (a	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9, 110-119] [9; 124-129]

differenciálhatóság és a függvényekkel végezhető műveletek kapcsolata)		
10) Többváltozós függvények differenciálszámítása (a differenciálszámítás alapvető tételei)	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 110-119] [9; 124-129]
11) Magasabb rendű parciális deriváltak. Schwarz-tétel, Young-tétel	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 129-133]
12) Taylor-képlet. Helyi szélsőérték feladatok	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 140-150]
13) Az implicit függvények tétele. Az inverz függvény tétele	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 156-176]
14) Felületek az R^n térben. Feltételes szélsőértékek	Előadás, bemutatás, szemléltetés	[9; 186-209]
Könyvészet		
<p>1. BALÁZS M.: Matematikai analízis, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, 2000.</p> <p>2. BALÁZS M., KOLUMBÁN J.: Matematikai Analízis, Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1978.</p> <p>3. BRECKNER W. W.: Analiză matematică. Topologia spațiului R^n, Universitatea din Cluj-Napoca, 1985.</p> <p>4. BROWDER A.: Mathematical Analysis. An Introduction, Springer-Verlag, New York, 1996.</p> <p>5. BUCUR G., CÂMPU E., GĂINĂ S.: Culegere de probleme de calcul diferențial și integral, Vol. II, Editura Tehnică, București, 1966; Vol. III, Editura Tehnică, București, 1967.</p> <p>6. COBZAS ȘT.: Analiză matematică (Calcul diferențial), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997.</p> <p>7. DEMIDOVICI B.P.: Culegere de probleme și exerciții de analiză matematică, Editura Tehnică, București, 1956.</p> <p>8. FINTA Z.: Matematikai Analízis I, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2007.</p> <p>9. FINTA Z.: Matematikai Analízis II, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2007.</p> <p>10. POPA C. – HIRIȘ V. – MEGAN M.: Introducere în analiză matematică prin exerciții și probleme, Editura Facla, Timișoara, 1976.</p> <p>11. RĂDULESCU S. – RĂDULESCU M.: Teoreme și probleme de analiză matematică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982.</p> <p>12. CHIRIȚĂ S.: Probleme de matematici superioare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1989.</p> <p>13. TRIF T.: Probleme de calcul diferențial și integral în R^n, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1) Korlátos változású függvények	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[5; 5-43] [könyvészet;oldalak]
2) Riemann-Stieltjes integrálok	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[10; 270-292]
3) Improprius integrálok	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 223-230]
4) Improprius integrálok	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[9; 49-52, 58-68]
5) Az R^n euklidészi tér	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[9; 49-52, 58-68]
6) Topológiai alapfogalmak az R^n térben	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[11; 31-46]

7) Topológiai alapfogalmak az R^n térben	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[11; 31-46]
8) Többváltozós függvények határértéke és folytonossága	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 115-119, 125-126]
9) Differenciálok, parciális deriváltak	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 143-160]
10) Differenciálok, parciális deriváltak	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 143-160]
11) Magasabb rendű parciális deriváltak	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 143-160]
12) Helyi szélsőérték feladatok	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 143-160]
13) Feltételes szélsőérték feladatok	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 160-173]
14) Feltételes szélsőérték feladatok	Megbeszélés, vita, kérdezve kifejtés	[12; 160-173]

Könyvészet

- BALÁZS M.: Matematikai analízis, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, 2000.
- BALÁZS M., KOLUMBÁN J.: Matematikai Analízis, Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1978.
- BRECKNER W. W.: Analiză matematică. Topologia spațiului R^n , Universitatea din Cluj-Napoca, 1985.
- BROWDER A.: Mathematical Analysis. An Introduction, Springer-Verlag, New York, 1996.
- BUCUR G., CÂMPU E., GĂINĂ S.: Culegere de probleme de calcul diferențial și integral, Vol. II, Editura Tehnică, București, 1966; Vol. III, Editura Tehnică, București, 1967.
- COBZAS ȘT.: Analiză matematică (Calcul diferențial), Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997.
- DEMIDOVICI B.P.: Culegere de probleme și exerciții de analiză matematică, Editura Tehnică, București, 1956.
- FINTA Z.: Matematikai Analízis I, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2007.
- FINTA Z.: Matematikai Analízis II, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2007.
- POPA C. – HIRIȘ V. – MEGAN M.: Introducere în analiză matematică prin exerciții și probleme, Editura Facla, Timișoara, 1976.
- RĂDULESCU S. – RĂDULESCU M.: Teoreme și probleme de analiză matematică, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982.
- CHIRIȚĂ S.: Probleme de matematici superioare, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1989.
- TRIF T.: Probleme de calcul diferențial și integral în R^n , Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az alapképzésben szereplő *Matematikai analízis 2* tantárgy birtokában az egyetemi hallgató – a várható szakirányokat is figyelembe véve – alkalmas: felelősségteljes állás betöltésére, önálló döntéshozatalra, tevékenysége minőségudattal történő végzésére; továbbképzések segítségével új kompetenciák elsajátítására.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Szummatív (összegező, lezáró) értékelés	Írásbeli és/vagy szóbeli vizsga	75%
10.5 Szeminárium / Labor	Formatív (formáló, folyamatos) értékelés	Feladatlapok, házi dolgozatok megbeszélése	25%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Az előadáson és szemináriumon való aktív részvétel.			

Kitöltés dátuma

2016. április 02.

Előadás felelőse

dr. Finta Zoltán

Szeminárium felelőse

dr. Finta Zoltán

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

dr. András Szilárd, egyet. docens